
[2024-28-RE](#)

Causa 2024-28-RE

(Beltrame Moreno c/ Govern d'Andorra)

Número de registre 211-2024. Recurs d'empara

Aute del 17 de juny del 2024

BOPA núm. 72, del 26 de juny del 2024

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 14 de maig del 2024, per la representació processal de la Sra. Isabel Beltrame Moreno, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra la sentència del 26 de juliol del 2023, dictada per la Secció de Contenciós-Administratiu 1 de la Batllia, i, contra la sentència del 22 d'abril del 2024, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una resolució motivada i fonamentada en Dret, congruent i no arbitrària i que no produeixi indefensió efectiva, reconegut a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li les resolucions impugnades, i, que s'adoptin les mesures per restaurar el dret vulnerat, d'acord amb l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Escollat l'informe del magistrat ponent, Sr. Josep-D. Guàrdia Canela;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. La Sra. Isabel Beltrame Moreno va presentar una demanda jurisdiccional contra les resolucions del Ministeri d'Afers Socials, Joventut i Igualtat i del Govern, que li havien denegat l'atorgament d'un ajut econòmic ocasional de caràcter retroactiu, per un import de 3.075,00 €, en concepte de les despeses generades pel lloguer d'un local destinat a traster.

1.2. El 26 de juliol del 2023, la Secció de Contenciós-Administratiu 1 de la Batllia va dictar una sentència mitjançant la qual acordava desestimar aquesta demanda i declarar que les decisions governamentals eren ajustades a dret i als fins que legitimen l'activitat administrativa.

1.3. La representació processal de la Sra. Isabel Beltrame Moreno va formular un recurs d'apel·lació contra aquesta decisió, i, el 22 d'abril del 2024, la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia va dictar una sentència que decidia desestimar aquest recurs i confirmar la resolució de la primera instància en els seus propis termes.

1.4. El 14 de maig del 2024, la representació processal de la Sra. Isabel Beltrame Moreno va interposar un recurs d'empara contra les decisions de la Secció de Contenciós-Administratiu 1 de la Batllia i de Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia que s'acaben de ressenyar, per una presumpta vulneració del dret a obtenir una resolució motivada i fonamentada en Dret, congruent i no arbitrària i que no produeixi indefensió efectiva, reconegut a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació de la recurrent

- La recurrent al·lega la vulneració del seu dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, ja que tot i que la Sala Administrativa mateixa reconeix en la seva sentència que les decisions governamentals impugnades contenen una motivació succinta i genèrica no les va declarar nul·les de ple dret, d'acord amb l'article 39 del Codi de l'Administració.

- Considera que és evident que aquest vici de forma no li va permetre conèixer les raons per les quals es desestimava la seva pretensió, per tant, la resolució impugnada esdevé arbitrària i alhora li causa una indefensió material efectiva.

- Afegeix que les argumentacions emprades pels tribunals ordinaris per tal de desestimar la seva demanda han estat incongruents i arbitràries, ja que la motivació esgrimida és incongruent, il·lògica i absurda.

- Addueix que la qualitat d'aquestes motivacions no es mou dins d'allò que és raonable i no entra tampoc dins el cànon de constitucionalitat establert pel Tribunal Constitucional.

- Manifesta igualment que els tribunals ordinaris han emprat una interpretació completament subjectiva que s'allunya de la llei i cita jurisprudència del Tribunal Constitucional sobre el test de constitucionalitat aplicat per aquest Tribunal.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració del dret esmentat, que anul·li les resolucions impugnades, i, que s'adoptin les mesures per restaurar el dret vulnerat, d'acord amb l'article 92.2 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

2.2. Argumentació de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia

- La Sala Administrativa recorda que la denegació es va fonamentar en el fet que la despesa en la qual es pretenia destinar l'ajut sol·licitat no es podia considerar una necessitat bàsica de subsistència, especialment, quan el local no formava part de la mateixa unitat immobiliària on resideix la recurrent.

- Afegeix, que si bé és cert que la resolució del Ministeri competent és sintètica, amb la cita de les disposicions legals aplicables, l'acord del Govern que va resoldre el recurs interposat expressa amb el detall suficient les raons que fonamenten una decisió denegatòria.

- Seguidament, la Sala Administrativa cita l'article 28 de la Llei 6/2014, del 24 d'abril, de serveis socials i sociosanitaris, que disposa que els ajuts econòmics ocasionals es destinen, entre altres supòsits que no son aplicables a aquest cas, a l'atenció de les necessitats bàsiques i a prevenir situacions de marginació, a evitar l'exclusió i a fomentar l'autonomia.

- Així mateix, cita textualment l'article 27 del Reglament del 7 d'octubre del 2020, de les prestacions econòmiques dels serveis socials i sociosanitaris, que precisen quin tipus de despeses han de sufragar els ajuts. I, la Sala Administrativa conclou que és evident que les despeses endarrerides derivades del lloguer d'un traster no es poden considerar des de cap perspectiva com a una necessitat bàsica, ni de subsistència.

- Afegeix, que la recurrent tampoc ha justificat els motius pels quals precisa un espai d'emmagatzemament addicional al del seu propi habitatge, especialment, quan el traster en qüestió es troba en un altre immoble diferent.

- Per aquests motius, desestima el recurs d'apel·lació i confirma la resolució de la primera instància.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. Aquest Tribunal Constitucional, en la seva condició d'interpret suprem de la Constitució (article 95), té declarat en nombroses resolucions que el dret a la jurisdicció no és un dret diferent del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, ni del dret a un procés degut, sinó que el dret a la jurisdicció comprèn, de manera lògica i cronològica, el dret a l'accés a la jurisdicció, el dret a un procés degut i el dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret. La part demandant d'empara, que òbviament ha accedit a la jurisdicció, al·lega en el seu escrit -encapçalament i sol·licitud- la vulneració del dret a un procés degut i del dret a obtenir una decisió fonamentada en Dret, però al llarg del seu recurs no assenyala cap motiu concret relatiu al fet que el procés davant la jurisdicció ordinària, en el qual ha estat part demandant i recurrent, hagi estat indegut i en què en ell s'hagin vulnerat els seus drets fonamentals, sinó que projecta tota la seva impugnació sobre les decisions adoptades pels dos tribunals de la jurisdicció ordinària que han intervingut en aquesta causa, el raonament i la fonamentació de les quals considera incongruents, irraonables, absurds, arbitraris, il·lògics i inversemblants. D'altra banda, és evident que concorren en la seva demanda, els pressupòsits generals del recurs d'empara -com es raona encertadament a l'antecedent segon del seu escrit.

3.2. No obstant l'anterior, aquest Tribunal Constitucional ha d'aplicar necessàriament -per exigència de l'article 37.2 de la seva Llei qualificada- el mandat legal de decidir la inadmissibilitat de la demanda d'empara -i la de qualsevol altra pretensió en tot procés constitucional- quan hi hagi una "*falta manifesta de contingut constitucional de la infracció denunciada*". Això acostuma a succeir quan s'al·lega una manca de motivació o de fonamentació en Dret de la decisió acordada pels tribunals de la jurisdicció ordinària. En aquests supòsits sovint es pretén convertir el Tribunal Constitucional en allò que no és: una tercera instància de la jurisdicció ordinària, un tribunal de cassació que vetlli per la submissió de les decisions judicials a la llei ordinària, o un tribunal suprem. El Tribunal Constitucional vetlla per a l'aplicació de la Constitució i dels diferents principis o canons que d'ella es desprenen de forma directa. És a la llum d'aquesta doctrina que s'ha d'examinar el recurs que constitueix l'objecte d'aquesta causa.

3.3. La motivació de les sentències judicials constitueix una exigència constitucional (article 86.2, en el títol VII. De la Justícia, de la Constitució). Aquesta obligació no pot ser considerada com a complida quan l'òrgan judicial es limita a una mera declaració de voluntat, sinó que ha d'estar precedida de l'argumentació que la fonamenti. No cal una argumentació extensa o exhaustiva que respongui a tots els punts i qüestions plantejats per les parts, ni s'impedeix una fonamentació concisa, sempre que sigui objectivament suficient. La decisió fonamentada en Dret no exclou que pugui ser jurídicament errònia en el sentit que constitueixi una infracció de llei o de doctrina legal. El dret a la jurisdicció no empara l'encert de les resolucions, que habitualment no acontenten a alguna de les parts en litigi. El canó de constitucionalitat només exigeix que la decisió no sigui manifestament infundada o arbitrària, ja que en aquests casos -com s'ha dit- "*no podria considerar-se expressió de l'exercici de la justícia sinó simple aparença d'ella*".

3.4. La demanda d'empara basa el seu recurs en el fet que les resolucions governamentals contenen una motivació succinta i genèrica i que malgrat això no han estat declarades nul·les per les

sentències impugnades davant d'aquest Tribunal. Aquesta ajustada síntesi, ja acredita que, en realitat, la recurrent torna a plantejar una qüestió que és pròpia de la jurisdicció ordinària i que no té contingut constitucional. D'altra banda, la jurisprudència que al·lega no acull cap dels recursos d'empara als quals es refereix i té molt poc a veure amb el supòsit de fet d'aquesta causa. En efecte dues de les sentències esmentades, la del 12 d'octubre del 2020 (causa 2020-18 i 35-RE), en matèria de recusació, i, la del 15 de març del 2011 (causa 2010-34-RE) en matèria de subhasta judicial, resolen desestimar el recurs i l'aute (que no sentència) del 12 de maig del 2010 (causa 2010-10-RE) en matèria de presó provisional, decideix no admetre a tràmit el recurs.

3.5. La sentència de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia, efectivament, reconeix -fonament de dret tercer, paràgraf primer- que la resolució del Ministeri competent conté una motivació sintètica, però al mateix temps raona -paràgraf tercer del mateix fonament- que la recurrent ha pogut conèixer amb la suficient extensió quines han estat les raons que han donat lloc a denegar la seva sol·licitud i, per tant, descarta qualsevol indefensió que pugui determinar la invalidesa dels actes impugnats. A més, tot el fonament de dret quart analitza el fons de l'assumpte i conclou que les despeses reclamades no es poden considerar des de cap perspectiva com a una necessitat bàsica, ni com a una necessitat de subsistència. Per aquest motiu, desestima el recurs d'apel·lació i confirma íntegrament la sentència de la Secció de Contenciós-Administratiu 1 de la Batllia, que havia arribat a la mateixa conclusió.

3.6. La decisió de la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia es troba fonamentada en Dret. La infracció denunciada presenta una falta manifesta de contingut constitucional. El recurs d'empara ha de ser, doncs, inadmissiu a tràmit.

Per tot això que s'ha exposat,

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

Decideix:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2024-28-RE interposat per la representació processal de la Sra. Isabel Beltrame Moreno contra la sentència del 26 de juliol del 2023, dictada per la Secció de Contenciós-Administratiu 1 de la Batllia, i, contra la sentència del 22 d'abril del 2024, dictada per la Sala Administrativa del Tribunal Superior de Justícia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal de la recurrent, al president de la Batllia, al president del Tribunal Superior de Justícia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al *Butlletí Oficial del Principat d'Andorra*.

Acordat a Andorra la Vella, el 17 de juny del 2024.

Jean-Yves Caullet Joan Manel Abril Campoy

President Vicepresident

Josep-D. Guàrdia Canela

Magistrat